

Grundläggande granskning av Uppdragsberedningen

Region Norrbotten

Revisionsrapport
Mars 2021

*Jenny Engelmark, certifierad
kommunal revisor
Erik Jansen
Ida Pelli
Jonathan Melkko*

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
2.	Iakttagelser och bedömningar	6
3.	Revisionell bedömning	11
4.	Bilagor	16

1

Inledning

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser, nämnder och fullmäktigeberedningar. Styrelsen, nämnderna och beredningarna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. Region Norrbottens beredningar utses av regionfullmäktige. Det finns 2020 två beredningar: Sjukvårdsberedningen och Uppdragsberedningen. Beredningarna ska inom sitt område föra dialog med medborgarna och förmedla kunskap om medborgarnas behov till regionfullmäktige. Enligt den strategiska planen 2020 - 2022 ska beredningarna öka kunskapen om medborgarnas behov av hälso- och sjukvård, regionens utveckling, förståelse om patienternas och närståendes behov, verka för bättre kontakt mellan medborgarna och förtroendevalda samt för förståelse och ökad samverkan mellan verksamhetsansvariga och förtroendevalda. Av reglemente framgår att beredningarna ska fastställa sin verksamhetsplan senast i februari och att beredningarna senast i november ska avlämna rapport till regionfullmäktige.

Uppdragsberedningen har fått följande uppdrag av regionfullmäktige för år 2020: Hur kan Region Norrbotten möjliggöra för medborgare och aktörer i Norrbotten att ställa om till en fossiloberoende region?

Om fullmäktigeberedningarna inte skulle genomföra sina uppdrag på ett tillfredsställande sätt kan det innebära problem för regionstyrelsen att använda fullmäktigeberedningarnas arbete i den fortsatta beredningen av den strategiska planen. Brister i beredningarnas arbete kan även innebära väsentlig skada för den politiska trovärdigheten.

Syfte och Revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge regionens revisorer ett underlag för utlåtande i revisionsberättelse. Följande revisionsfråga ska besvaras; *Om uppdragsberedningen har utfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt med tillräcklig intern kontroll?*

Granskningen omfattar följande kontrollområden:

- Har beredningen fastställt en verksamhetsplan i enlighet med reglementet?
- Har beredningen utifrån fastställd tidsplan, samt i enlighet med reglementets krav, upprättat en verksamhetsrapport om genomförd verksamhet och överlämnat denna till fullmäktige?
- Redovisar beredningens verksamhetsrapport årets uppdrag på ett tillfredsställande sätt?
- Har beredningen bedrivit sitt uppdrag i enlighet med tilldelad ekonomisk ram?

Inledning

Revisionskriterier

- Kommunallagen 3 kap. 2 § samt 2 kap. 1 §
- Regionfullmäktiges reglemente för fullmäktigeberedningarna samt beredningarnas uppdragsbeskrivning för år 2020.

Avgränsning

Granskningen avgränsas i tid till framförallt år 2020. I övrigt vad gäller avgränsning se revisionsfrågor och metod.

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Insamling och granskning av relevant dokumentation såsom verksamhetsplan, protokoll, minnesanteckningar och verksamhetsrapporter för verksamhetsåret 2020.
- Dialog med ordförande i beredningen tillsammans med kontaktrevisor.
- Enkät till beredningens ledamöter med frågor avseende uppdraget, delaktighet, arbetsformer och stöd från tjänstepersoner. Enkäten skickades till samtliga ledamöter och ersättare i beredningen. Av de ersättande ledamöterna var det endast de ersättande beredningsledamöter som tjänstgjort under år 2020 som gavs möjlighet att besvara den tillsända enkäten. Av beredningens 13 ledamöter och tjänstgörande ersättande ledamöter besvarade sammantaget 19 ledamöter hela enkäten. 2 ledamöter påbörjade att besvara enkäten, men slutförde den inte. 5 ledamöter besvarade aldrig några delar av enkäten.
- Sammanställning och rapportskrivande.
- Faktakontroll och kvalitetssäkring.
- Redovisning av granskningsresultat.

2

Iakttagelser och
Bedömning

Har beredningen fastställt en verksamhetsplan i enlighet med reglementet?

Iakttagelser

Styrande för beredningens verksamhet är; strategisk plan 2020-2022, reglemente för fullmäktiges beredningar och utskott samt regionens styrdokument, regler och reglementen för ersättning och arbetsordning. I fullmäktigeberedningarnas reglemente, fastställt av regionfullmäktige 21-22 november 2018 § 100, framgår att en verksamhetsplan årligen skall upprättas senast februari månad. Planen skall innehålla uppdrag, handlingsplan, sammanträdesplan och budget.

Enligt beredningens reglemente § 13 framgår särskilt att *“I fråga om sammanträden, beslutsförfarande, jäv, beslutsförhet, protokoll och justering av protokoll tillämpas på beredningen det som föreskrivs om nämnder i kommunallagen.”*

Beredningen har beslutat om verksamhetsplan 2020-01-29. Vår granskning visar att verksamhetsplanen innehåller de krav som följer av beredningens reglemente. Vid intervju med beredningens ordförande framgår att det i allt väsentligt är tydligt för denne vilka krav som följer utifrån kommunallagen när beredningen vid sammanträde skall fatta beslut.

Utifrån genomförd enkät noterar vi särskilt följande:

- 50 % instämmer helt, 39 % instämmer till övervägande del samt 11 % instämmer delvis i fråga om denne som beredningsledamot känner till vilka regler och vilken lagstiftning som har påverkan på uppdraget i beredningen.

Bedömning

Vår bedömning är att beredningen fastställt en verksamhetsplan i enlighet med reglementet. Frågan bedöms därmed som **uppfylld**.

Utvecklingsområde för framtiden bedömer vi vara att vidta aktiva åtgärder i syfte att säkerställa att samtliga beredningsledamöter har god kännedom om vilka regler och vilken lagstiftning som har påverkan på beredningsarbetet.

Har beredningen utifrån fastställd tidsplan, samt i enlighet med reglementets krav, upprättat en verksamhetsrapport om genomförd verksamhet och överlämnat denna till fullmäktige?

lakttagelser

Uppdragsberedningen ska enligt reglemente lämna sin verksamhetsrapport till regionfullmäktige senast i november för att rapporten ska kunna ingå i regionens planeringsprocess i övrigt. Rapporten ska innehålla; redovisning av medborgarnas behov inom det aktuella uppdraget samt underlag inför styrelsens beredning av regionens strategiska plan.

Från beredningens protokoll, 2020-10-01, framkommer att uppdragsberedningen har fastställt en verksamhetsrapport för år 2020. I beslutet framgår att uppdragsberedningen tillåter att redaktionella justeringar sker. Omfattning och eventuella krav på återrapportering till beredningen avseende vilka sådana redaktionella ändringar i slutändan blir nämns ej i beslutet. Från regionfullmäktiges protokoll, 2020-10-28--29 § 102, framgår att fullmäktige erhållit rapporten samt beslutat att överlämna uppdragsberedningens verksamhetsrapport 2020 till regionstyrelsen för vidare hantering.

Utifrån genomförd enkät noterar vi särskilt följande:

- 17 % instämmer helt, 22 % instämmer till övervägande del, 50 % instämmer delvis samt att 11 % instämmer inte alls i frågan om beredningen årligen genomför en risk- och väsentlighetsanalys för att identifiera sådant som kan få påverkan på beredningens möjlighet att fullgöra sitt uppdrag i tid, på rätt sätt, med rätt kvalitet och inom tilldelad budget”.

Vid intervju med beredningens ordförande framhålls att ingen formaliserad risk- och väsentlighetsanalys genomförs, även om beredningsprocessen som sådan omfattas av diskussion/analys för att löpande bedöma risker/utmaningar avseende möjligheten att nå måluppfyllelse med verksamhetsuppdraget. Dessutom framhålls att det inför medborgardialogerna genomförs diskussion/analys över hur det enskilda mötet skall genomföras. Dock genomförs ej någon systematiserad analys inom beredningen över beredningens samlade risker för att inte kunna fullgöra uppdraget från fullmäktige. Vi noterar att det från beredningen framhålls att alla beredningsaktiviteter, sammanträdeshandlingar, minnesanteckningar och protokoll rutinmässigt skickas för kännedom till regionfullmäktiges presidium. Härutöver sker dock ingen systematisk dialog med uppdragsgivaren i syfte att rapportera om beredningsprocessens *status* och *prognos för måluppfyllelse* i fråga om avlämnande av verksamhetsrapport i tid till fullmäktige.

Bedömning

Vår bedömning är att Uppdragsberedningen utifrån fastställd tidsplan, samt i enlighet med reglementets krav i övrigt, har upprättat en verksamhetsrapport över genomförd verksamhet och överlämnat denna till fullmäktige. Frågan bedöms därmed som **uppfylld**.

Utvecklingsområde för framtiden bedömer vi vara att vidta aktiva åtgärder i syfte att säkerställa att beredningen analyserar vilka väsentliga risker som föreligger i beredningens uppdrag och som därmed kan få påverkan för beredningens möjlighet att fullgöra sitt uppdrag i rätt tid med rätt kvalitet. Vår bedömning är att en sådan årsanalys lämnar goda förutsättningar för beredningen att vidta åtgärder i syfte att säkerställa att risker i arbetet kan avhjälpas. I sammanhanget bedömer vi även att beredningen bör analysera hur den systematiska dialogen/rapporteringen till uppdragsgivaren över beredningsprocessens status kan stärkas.

Redovisar beredningens verksamhetsrapport årets uppdrag på ett tillfredsställande sätt?

lakttagelser

Beredningen fick av regionfullmäktige, 2019-11-19–20 § 129, uppdraget att föra medborgardialog om uppdraget ”Hur kan Region Norrbotten möjliggöra för medborgare och aktörer i Norrbotten att ställa om till en fossiloberoende region?”

Uppdragsberedningen genomför i verksamhetsrapporten en analys utifrån uppdraget. Analysen beskrivs utifrån de behov som beredningen bedömer finns hos aktörer och medborgare. Denna analys sammanfattas i ett antal områden/punkter, vilka presenteras i rapporten.

lakttagelser, fortsättning

Utifrån genomförd enkät noterar vi särskilt följande:

- 44 % instämmer helt, 44 % instämmer till övervägande, 6 % instämmer delvis och 6 % instämmer inte alls i frågan om beredningen har ett tydligt uppdrag för den verksamhet som skall bedrivas
- 72 % instämmer helt och 28 % instämmer till övervägande del i frågan om beredningen löpande får information om hur arbetet för beredningen går samt beredningens förutsättningar att nå sitt verksamhetsuppdrag
- 50 % instämmer helt, 28 % instämmer till övervägande och 22 % instämmer delvis i frågan om beredningens verksamhetsrapport för år 2020 motsvarar det uppdrag som beredningen har fått från fullmäktige

Bedömning

Vår bedömning är att beredningens verksamhetsrapport redovisar årets uppdrag på ett tillfredsställande sätt. Frågan bedöms därmed som **uppfylld**.

Utvecklingsområde för framtiden menar vi är att tidigt i genomförandeprocessen analysera vad det uppdrag som beredningen erhållit av fullmäktige innebär. Genomförd enkät påvisar att det finns en variation i hur tydligt det uppdrag som beredningen erhållit anses vara, samt hur pass väl beredningens rapportering motsvarar uppdraget från fullmäktige.

Har beredningen bedrivit sitt uppdrag i enlighet med tilldelad ekonomisk ram?

lakttagelser

Från beredningens verksamhetsplan framgår att uppdragsberedningen har 1 363 500 kronor i budget för arbetsåret 2020, varav 150 000 kronor i omkostnadsram. Ledamöter i beredningen ersätts utifrån Region Norrbottens arvodesreglemente. Respektive ordinarie beredningsledamot kan erhålla ersättning för förlorad inkomst för högst 17 dagar. För ersättare är motsvarande antal dagar 7. Beredningens ekonomiska utfall för år 2020 blev 306 318 kr, vilket är en positiv budgetavvikelse på 1 057 133 kr. Av intervju framkommer att anledningen till att en stor del av budgeten kvarstår är att beredningens budget sätts utifrån beräkningen att samtliga ledamöter skall kunna uppbära ersättning för förlorad arbetsinkomst för samtliga tilldelade dagar. I realiteten är inte alla beredningsledamöter yrkesarbetande, vilket innebär att allt budgeterat arvode ej utbetalas. Härutöver har inte samtliga ledamöter använt alla 17 dagar, vilket resulterar i att kostnaderna blir lägre.

Utifrån genomförd enkät noterar vi särskilt följande:

- 44 % att de instämmer helt, 28 % instämmer till övervägande del och 22 % instämmer delvis och 6 % instämmer inte alls i frågan om beredningen har ett tydligt mål för ekonomin.
- 50 % att de instämmer helt, 33 % instämmer till övervägande del och 11 % instämmer delvis och 6 % instämmer inte alls i frågan om beredningsledamöterna löpande får information om hur uppdraget för beredningen går för möjligheterna att hålla sig inom den tilldelade budgetramen

Vid intervju med beredningsordförande framhålls att ingen dialog sker med fullmäktige/fullmäktiges presidium inför det kommande verksamhetsåret avseende vilket behov av budget som beredningen har för att bedriva sin verksamhet. I praktiken innebär detta att den budget som tilldelas beredningen inte bygger på en budgetberedning med analys av behov av resurser för att nå de verksamhetsmässiga målen.

Härutöver noterar vi att en ersättare som träder in för att fullgöra uppdrag inte kan erhålla ersättning för mer än 7 dagar utifrån § 9 i regionens regler för ersättning till förtroendevalda. En ersättare som därmed deltagit och fullföljt ansvar vid ett flertal medborgardialoger riskerar att stå utan ersättning i det kommande analysarbetet.

Bedömning

Bedömning är att beredningen har bedrivit sitt uppdrag i enlighet med tilldelad ekonomisk ram. Frågan bedöms därmed som **uppfylld**. Utvecklingsområde för framtiden bedömer vi vara att utveckla formerna för dialog/beredning av uppdragsberedningens budget tillsammans med uppdragsgivaren i syfte att säkerställa att den budget som beredningen tilldelas baseras på en beräkning att kunna nå de verksamhetsmässiga målen/uppdraget.

3

Revisionell
bedömning

Revisionell bedömning

Vår revisionella bedömning är att uppdragsberedningen har utfört sitt uppdrag:

- **i allt väsentligt** på ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- **i allt väsentligt** med tillräcklig intern kontroll.

Bedömningar mot kontrollmål

Har beredningen fastställt en verksamhetsplan i enlighet med reglementet?

Uppfyllt

Har beredningen utifrån fastställd tidsplan, samt i enlighet med reglementets krav, upprättat en verksamhetsrapport om genomförd verksamhet och överlämnat denna till fullmäktige?

Uppfyllt

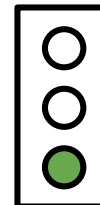
Redovisar beredningens verksamhetsrapport årets uppdrag på ett tillfredsställande sätt?

Uppfyllt

Har beredningen bedrivit sitt uppdrag i enlighet med tilldelad ekonomisk ram?

Uppfyllt

Rekommendationer

Vi rekommenderar uppdragsberedningen att:

- Vidta aktiva åtgärder i syfte att säkerställa att samtliga beredningsledamöter har kännedom om vilka regler och vilken lagstiftning som har påverkan på beredningsarbetet.
- Vidta aktiva åtgärder i syfte att säkerställa att beredningen analyserar vilka väsentliga risker som föreligger i beredningsarbetet och risker som därmed kan få påverkan för beredningens möjlighet att fullgöra sitt uppdrag i rätt tid med rätt kvalitet. Vår bedömning är att en sådan analys lämnar goda förutsättningar för beredningen att vidta aktiva åtgärder i syfte att säkerställa att risker i arbetet kan avhjälpas. I sammanhanget bedömer vi även att beredningen bör analysera hur den systematiska dialogen/rapporteringen till uppdragsgivaren över beredningsprocessens status kan stärkas.
- Stärka presentationen, analysen och sammanfattningen över vilka behov som barn och ungdomar de facto har av ungdomsmottagningar inom ramen för det förlängda uppdraget år 2021.
- Analysera hur formerna för systematisk dialog/rapporteringen till uppdragsgivaren över beredningsprocessens status kan stärkas.
- Vi har noterat att beredningen årligen gör förhållandevis stora ekonomiska överskott varför en dialog med uppdragsgivaren om rimlig budgetnivå utifrån beredningens uppdrag bör inledas.
- I övrigt beakta och analysera resultatet av den enkät som genomförts inom ramen för denna granskning, och som ligger som bilaga till revisionsrapporten. Detta i syfte att identifiera utvecklingsområden för framtiden, och vid behov vidta aktiva åtgärder.

2021-03-11

Hans Forsstör

*Certifierad kommunal revisor
Uppdragsledare*

Jenny Engelmark

*Certifierad kommunal revisor
Projektledare*

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Region Norrbottens revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2020-10-29. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

4

Bilagor

Bilagor

- Till denna revisionsrapport bifogas resultatet av den enkät som skickats ut till uppdragsberedningens ledamöter utifrån verksamhetsåret 2020 (bilaga 1).

